

Lempäälän strategisen yleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu

Aika: 10.11.2017 klo 9.30–11.00

Paikka: Pirkanmaan liitto, Kelloportinkatu 1 B, kokouskeskus Pellava, Roine-neuvottelutila

Kutsuttu/läsnä:	Samuli Alppi	Pirkanmaan ELY-keskus
	Esa Hoffrén	Pirkanmaan ELY-keskus
	Soili Ingelin	Pirkanmaan ELY-keskus
	Minna Huttunen	Pirkanmaan ELY-keskus
	Ville Vuokko	Liikennevirasto
	Hanna Djupsjöbacka	Pirkanmaan liitto
	Hannele Kuitunen	Pirkanmaan maakuntamuseo
	Päivi Nurminen	Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä
	Kaisu Kuusela	Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä
	Pauliina Pelkonen	Pirkkalan kunta
	Pia Hastio	Tampereen kaupunki
	Sirpa Jokela	Valkeakosken kaupunki
	Alf Lindström	Valkeakosken kaupunki
	Ilari Rasimus	Lempäälän kunta
	Katariina Pahkasalo	Lempäälän kunta

1. Osallistujien toteaminen ja kokouksen järjestäytyminen

Sovittiin, että puheenjohtajana kokouksessa toimii Samuli Alppi ja sihteerinä Katariina Pahkasalo. Osallistujat esittäytyivät.

2. Kaavahankkeen esittely

Katariina Pahkasalo ja Ilari Rasimus esittelivät kaavan lähtökohtia ja alustavia tavoitteita. Kaava on tarkoitus laatia oikeusvaikutteisena siten, että siinä painottuvat kehittämismerkinnät. Yleisesti todettiin olemassa oleva kaavoitustilanne ja muut lähtökohdat (mm. voimassa olevat yleiskaavat, maakuntakaava 2040, rakennesuunnitelma 2040, MAL-sopimus, Pirkanmaan ympäristöohjelma, kunnan strategia ja maapolitiikka).

3. Keskustelu, viranomaispuheenvuorot

Pirkanmaan liitto/Hanna Djupsjöbacka: Pirkanmaan maakuntahallitus tulee antamaan lausunnon OAS:sta. Liitto pitää tärkeinä kehittämismerkintöjen ja eteläisen kasvukäytävän näkymistä strategisessa yleiskaavassa. Yleiskaavatyön yhteydessä on huomionarvoista väestöennuste, sillä Lempäälän valitsema väestötavoite voi vaikuttaa muihin kuntiin paineena.

Tampereen kaupunkiseutu/Kaisu Kuusela: Rakennemallin ja MAL-sopimuksen näkyminen lähtökohdissa on tärkeää. Seudulliset selvitykset (viherrakennetyö ja rajaton sijoittumisalue/elinkeinot) voivat tuoda uutta tietoa ja näkökulmia strategisen yleiskaavan laatimiseen.

Pirkkalan kunta/Pauliina Pelkonen: Kunta ei anna lausuntoa OAS:sta. Pirkkala aloittaa oman strategisen oikeusvaikutettoman yleiskaavan laatimisen vuonna 2018. Yhtäaikainen laatiminen voi tuoda synergiaetuja. Yhteistyön kannalta tärkeitä asioita ovat mm. Puskiasten oikaisun ja 2-kehän läheisten alueiden profilointi.

Tampereen kaupunki/Piia Hastio: Tampereen kaupunki ei anna lausuntoa OAS:sta. Kaupunki on siirtymässä päivittyvän yleiskaavan malliin. Hastio kehottikin miettimään, onko Lempäälässä tarpeen jättää osayleiskaavat voimaan strategisen yleiskaavan lisäksi. Tampereen kaupunkia erityisesti kiinnostaa mm. Vuoreksen kehittäminen yhteistyössä sekä eteläisen kaupunkiseudun elinkeinojen ja liikenteen kehittäminen.

Valkeakosken kaupunki/Sirpa Jokela ja Alf Lindström: Valkeakosken kaupunki tulee antamaan lausunnon. Valkeakoskella on tehty strategista kehityskuvaa. Tien 130 osalta on yhteisiä intressejä, tie toimii Valkeakosken bussiliikenteen laatuikäytävänä.

Pirkanmaan maakuntamuseo/Hannele Kuitunen: OAS:ssa olisi hyvä näkyä olemassa oleva tietovaranto. Tavoitteena tulisi myös olla se, että kulttuuriympäristö olisi aidosti osa arjen ympäristöjä, minkä olisi hyvä näkyä myös kaavan merkinnöissä. Yhdessä voisi ideoida kulttuuriympäristökarttaa. Arkeologisen inventoinnin osalta melko hyvät aineistot, mutta kaavan aineistoissa tulisi näkyä, miltä osin inventoinnit ovat mahdollisesti puutteellisia. Annettavassa lausunnossa tuodaan esiin tarkemmin yksityiskohtaisia kommentteja.

Liikennevirasto/Ville Vuokko: Junaradan osalta on tehty lisäraiteiden aluevarausuunnitelma (2012), jossa on esitetty varaukset Hakkarin, Kuljun ja Sääksjärven seisakkeille. Yleiskaavassa voi pohtia, ovatko kaikki kolme seisaketta tarpeellisia ja miten priorisoituvat. Yleiskaavassa tulee huomioida myös läntisen ratayhteyden suunnitelmat ja sisävesireitit.

Pirkanmaan ELY-keskus:

Minna Huttunen: Liikenteen osalta tulee huomioida ns. Puskiaisten oikaisu valtatiellä 3 ja 2-kehä. Puskiaisten oikaisun yleissuunnitelma ja YVA käynnistyvät vuonna 2018. Kannattavaa tehdä meluselvitykset ym. ELYn ja kunnan yhteistyönä, liittyy lähinnä Sääksjärven osayleiskaavaan. Myös maa-aineksen oton alueet, liityntäpysäköinti ja seututien 130 kehittämien tulee huomioida.

Soili Ingelin: Ilmastonmuutokseen liittyvät asiat tulee pyrkiä konkretisoimaan yleiskaavassa, tulee miettiä miten asiat konkreettisinä merkintöinä ilmaistaan. Seudullinen viherrakennetyö voi tuoda näkökulmia yleiskaavatyöhön.

Esa Hoffrén: Strategisen yleiskaavan laadinta on käynnissä nyt nyt oikea-aikaisesti, kun otetaan huomioon, että myös useammassa naapurikunnassa on käynnistymässä strategisen tason maankäytön suunnittelu.

Tavoitteiden asettelu ei vielä täysin avaudu osallistumis- ja arviointisuunnitelman perusteella tarkasteltuna; vielä ei ole pääteltävissä mitä strategisia teemoja kaavaan valikoituu siten, että niillä on oikeusvaikutusta. Tämä selkiytynee jatkossa työn edetessä.

OAS vaiheessa tulisi jo tuoda esiin selkeästi keskeisimmät vaikutukset joihin kaavan laadintaan liittyvä vaikutusten arviointi tullaan kohdistamaan. OAS voi suunnittelun edetessä näiltä osin täydentyä.

Keskeinen lähtökohta on perusteltu väestökehitys- ja työpaikkaennuste. Kasvun suuntaamisen tavoitteena tulee olla yhdyskuntarakenteen eheyttäminen siten, että tuetaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä ja kestävää liikkumista ja tätä kautta myös ilmastomuutoksen hillintään liittyviä tavoitteita.

20 as/ha asuvien osuus on yksi indikaattori, jolla kaupunkiseutujen taajamien kehitystä seurataan. ELY-keskuksessa on tehty tarkasteluja em. väestötiheydestä. Aineisto on julkaistu kehittämiskeskustelun yhteydessä ArcGisOnline -palvelussa. Mm. 20as/ha on yksi kriteeri, jolla joukkoliikenteen toimintaedellytykset mahdollistetaan.

Samuli Alppi: Kunnan laatimat yleiskaavat muodostavat kokonaisuuden. Strategista yleiskaavaa laadittaessa tulee pitää mielessä yleiskaavan sisältövaatimukset (MRL 39 §). Yleiskaavatyön yhteydessä pohdittavia aihepiirejä voivat olla mm. hajarakentaminen, kaupan

hankkeet ja niiden mitoitus maakuntakaavan mukaisiksi, kyläkaavoitus ja alueellinen suunnittelutarve. Jos nousee esiin uusia tavoitteita, tulee selvitystarpeita pohtia uudestaan.

4. Jatkotoimenpiteet

Alustavan aikataulun mukaan kaavaluonnos on tarkoitus laatia keväällä 2018 ja kaavaehdotus syksyllä 2019.

Todettiin, että tarvittaessa järjestetään työneuvotteluja joko kaikkien kanssa yhteisesti tai erikseen kunkin viranomaisen kanssa aiheesta riippuen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.

Katariina Pahkasalo
kokouksen sihteeri

Aihe: Lempäälän strateginen yleiskaava (14002), ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu
Aika: ke 8.5.2019 klo 13.00–14.55
Paikka: Pirkanmaan ELY-keskus, Attila, neuvotteluhuone Mokkaasiini

Läsnä: Samuli Alppi, Pirkanmaan ELY-keskus
Esa Hoffrén, Pirkanmaan ELY-keskus
Minna Huttunen, Pirkanmaan ELY-keskus
Hanna Djupsjöbacka, Pirkanmaan liitto (läsnä klo 13.00–14.10)
Kirsi Luoto, Pirkanmaan maakuntamuseo
Ville Vuokko, Väylävirasto, etäyhteys
Alf Lindström, Valkeakosken kaupunki
Teija Mäkelä, Lempäälän kunta
Katariina Pahkasalo, Lempäälän kunta

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen, osallistujien toteaminen
Samuli Alppi avasi kokouksen. Sovittiin hänen toimivan kokouksen puheenjohtajana ja Katariina Pahkasalon sihteerinä. Osallistujat esittäytyivät.
2. Neuvottelun tarkoitus
Neuvottelun tarkoituksena on Lempäälän strategisen yleiskaavan ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu. Todettiin, että viranomaiset ovat saaneet lyhyen yhteenvetolistan lausuntojen keskeisimmistä kohdista mutta eivät alustavia vastineita näihin. Todettiin, että kaavan yleispiirteisyyden takia näin voidaan toimia.
3. Yleiskaavan laadinnan tilanne
Lempäälän kunnan edustajat esittelivät yleiskaavatilannetta: ehdotus ollut nähtävillä 30.1.–4.3.2019, tavoitteellinen aikataulu on saada kaava hyväksymiskäsittelyyn vielä ensimmäisellä vuosipuoliskolla.
4. Vastineet ja tarkennukset yleiskaavaehdotukseen
Lempäälän kunnan edustajat esittelivät saadut lausunnot ja niiden keskeisimmät kohdat. Lausuntoja saatiin 11 kpl, muistutuksia 5 kpl (mm. kyläyhdistykset). Näiden pohjalta on päädytty muutamiin tarkennuksiin.
 - Yleiskaavaehdotuksen oltua nähtävillä on todettu, että on tarve poistaa hiljainen alue Säijän kylän läheisyydestä, sillä se on perustunut väärään paikkatietoaineistoon. Tästä on käyty neuvottelu Lempäälän kunnan ympäristövalvonnan kanssa.
 - Samassa yhteydessä on selvyiden vuoksi todettu tarve siirtää Innilän pitkän aikavälin selvitysalue hieman lounaaseen pois pohjavesialueen päältä.
 - Tampereen kaupungin lausunnon perusteella osoitetaan viheryhteydet pohjoiseen Koipijärven läheisyydessä.
5. Viranomaisten kannanotot
Pirkanmaan liitto:
 - Taajaman läheinen kylämiljöö ja Tulevaisuuden yritysalue -selvitysalue 2040 ovat ongelmallisia maakuntakaavan suhteen, sillä ne on osoitettu maakuntakaavan maaseutualueelle. Lempäälän kunnassa voisi olla tarve tehdä eteläisen alueen maankäyttöä koskeva maaseutualueiden osayleiskaava.

Lempäälän kunta totesi, että taajaman läheisellä kylämiljööllä pyritään turvaamaan alueen nimenomaan maaseutumaisuus alueella, joka sijoittuu taajaman läheisyyteen ja jossa on ollut suunnittelematonta rakentamispainetta. Tavoite on yhteneväinen maakuntakaavan kanssa. Tämä avataan paremmin kaavaselostuksessa. Tulevaisuuden yrityalue -varaus on tarkoitettu myös turvaamaan alueen suunnittelematon maankäyttö ennen vuotta 2040. Maaseutualueille laaditaan kyläkaavoja ja osayleiskaavoja, mutta maaseudun laajuuden takia tätä ei ole tarkoituksenmukaista tehdä yhtenäisenä kaavana.

- Seisakkeiden lukumäärä on suurempi kuin maakuntakaavassa, mutta mahdollinen toteutumisen vaiheistus olisi hyvä näkyä kaavassa. Liityntäpysäköinti tulisi huomioida paremmin kaavassa.

Lempäälän kunta totesi, että kaavassa on tuotu esiin potentiaalisia seisakkeiden paikkoja Sääksjärven ja keskustan lisäksi, joiden näiden toteutumisen edellytykset tulee tarkasteltavaksi myöhemmin, sillä eri kohdissa on erilaisia haasteita. Liityntäpysäköinnin osalta täydennetään määräyksiä.

- Merkintöjen oikeusvaikutteisuus ja vaikutusalue on osin epäselviä kaavassa, erityisesti kehätien ja valtatie 3 oikaisun osalta.

Lempäälän kunta totesi, että näissä on pyritty yleispiirteisyyteen ja tarkempi vaikutusalue määritetty osayleiskaavoissa.

- Säijän kylän läheisyydessä oleva hiljainen alue on ristiriitainen merkintä maakuntakaavan osoitettujen merkintöjen (mm. maa-aineksen otto) kanssa.

Lempäälän kunta totesi, että merkintä perustuu osin väärinymmärrykseen ja hiljaisen alueen merkintä poistetaan.

Väylävirasto:

- Vanattaran seisakkeen toteuttamien edellyttää riittäviä selvityksiä ja käyttäjämäärää.

Lempäälän kunta totesi, että on tiedostettu, että seisakkeiden toteuttamista tarvitsee jatkoselvittää ja seisakkeet voivat olla osin vaihtoehtoisia toteutumisen osalta.

Maakuntamuseo:

- Maakuntakaavassa on 2 arkeologisten esiintymien tihentymää Hauralanniemen lisäksi.
- Vaikutusten arviointi on puutteellinen vielä kulttuuriympäristön osalta ja tulisi otoida omaksi kappaleekseen.

Lempäälän kunta totesi, että vaikutusten arviointia täydennetään tältä osin. Arkeologiset tihentymät esitetään selostuksen liitekartalla.

Puolustusvoimat:

- Puolustusvoimien edustaja ei päässyt osallistumaan kokoukseen, mutta on lähettänyt lausunnon lisäksi sähköpostin, jossa pyydetään huomioimaan lausunto BP3970/6.3.2019 (liitteenä) 14002 Lempäälän Strategiseen yleiskaavaan. Palauteraportissa 2.1.2019/ 2.16 ei ole heidän mukaansa huomioitu lausuntoa ja sen vaikutuksia mm Säijän osalle.

Lempäälän kunta toi esiin, että strategisessa yleiskaavassa ei ole esitetty kaikkia maankäyttöön vaikuttavia tekijöitä, vain merkittävimmät merkinnät, jotka liittyvät asumiseen, liikkumiseen, elinkeinoihin ja luontoon. Puolustusvoimien suojavyöhykkeet esitetään selostuksen liitekartalla. Tämä ei kuitenkaan mitenkään vähennä niiden painoarvoa kyseisillä

alueilla suunniteltaessa maankäyttöä ja muita alueen käyttöön vaikuttavia seikkoja. Kaavaan lisätään asian painottamiseksi yleismääräys siitä, että maankäyttöön vaikuttaa myös muut kuin strategisen yleiskaavan kaavakartalla ja selostuksessa esitetyt seikat (esim. Puolustusvoimien suojavyöhykkeet, arkeologiset kohteet, maa-aineksen oton alueet maakuntakaavassa jne.), jotka tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

TUKES

- Tukes muistuttaa lausunnossaan, että alueella tapahtuu mm. vaarallisten aineiden kuljetuksia, mikä tulee huomioida jatkosuunnittelussa.

Valkeakosken kaupunki

- Valkeakosken kaupungin näkökulmasta valtatie 130 on merkittävä liikenneväylä, jonka varrella tapahtuvien maankäyttömuutosten tulisi olla sellaisia, etteivät ne hidasta liikennettä ja matka-aikoja. Kyseistä tietä koskevaan määräykseen tulisi liittää määräys rinnakkais tiestä.

Lempäälän kunta totesi, että määräykseen lisätään rinnakkaisväylä.

Pirkanmaan ELY-keskus

- 130-tielle lisättävä rinnakkaisväylämääräys tulisi lisätä myös muihin samalla merkinnällä oleviin kohtiin, jotta turvataan pääväylien välityskyky. Selostuksessa tulee tuoda selkeästi ilmi, että näiden väylien kehittäminen edellyttää merkittäviä panostuksia liikenneinfrastruktuuriin.
- Seisakkeiden toteuttaminen epävarmaa ja edellyttävät toteutettavuutta.
- Marjamästä etelään päin moottoritien ympäristön kehittämisen edellytyksistä ei ole käyty seudullista vuoropuhelua, mikä on tärkeää niiden toteutumisen kannalta.
- 2-kehän ja valtatie 3 oikaisun kohdalla merkintöjen tulisi olla ohjeellisia.

Lempäälän kunta totesi, että määräykseen lisätään rinnakkaisväylät. Selostusta täydennetään liikenneinfrastruktuurin kustannusten osalta sekä seisakkeiden epävarmuus ja vaihtoehtoisuus tuodaan selvemmin esiin. Seudullista vuoropuhelua jatketaan kaavatyon jälkeenkin. Määräykseen lisätään erillishuomio väylien ohjeellisesta sijainnista, joka tapauksessa kyse on likimääräisestä sijainnista kaavan yleinen tarkkuus huomioiden.

- Natura-arviointi tulee lisätä kaavaselostukseen.
- Liityntäpysäköinti on hyvä huomioida myös kaavassa.
- Seututie-merkintään tulee lisätä pääkatu.

Lempäälän kunta totesi, että lisätään Natura-arviointi kaavaselostukseen. Liityntäpysäköintiä koskevat määräykset lisätään. Seututie-merkintää täydennetään pääkatu-termillä.

- Kaava toteuttaa MAL-sopimuksen tavoitteita ja maakuntakaavan tavoitteita. Huomiota kaavan jatkotyöstämisessä tulisi kiinnittää alueiden keskinäiseen toteuttamisjärjestykseen ja väestönkasvun suuntaamiseen siten, että tuetaan radan varteen tavoiteltujen ensisijaisten seisakkeiden toteuttamisen edellytyksiä keskustaajaman ohella. Tämä edellyttää toteutuksen ajoituksen ohjelmoinnin terävöittämistä. Strategisen yleiskaavan yhteydessä erillinen palveluverkkoselvitys olisi ollut myös kaava tukeva raportti. Selvityksen puuttuessa Marjamäen roolia tulisi avata laajemmin ja selkeämmin.

Lempäälän kunta toi esiin, että kaavaselostukseen lisätään arvio asutuksen ja aluekeskusten kehittämisen vaiheistamisesta ja toteutumisesta, tavoitteellinen priorisointijärjestys lisätään selostukseen. Erillistä palveluverkkoselvitystä ei tämän työn yhteydessä ole tehty

vaan tukeuduttu aikaisempiin, mm. kaupan mitoitus on ratkaistu maakuntakaavassa. Marjamäen roolia avataan kaavaselostuksessa enemmän.

- Kytkeytyminen Tampereen yhdyskuntarakenteeseen tulisi näkyä selostuksessa paremmin. Samoin kytkeytyminen Tampereen viherverkkoon tulisi näkyä kaavassa. Ilmastönäkökulmasta kaavan vaikutusten arviointi on riittävää, mutta olisi syytä tuoda esiin mutta miten tavoitteiden toteutuminen konkretisoidaan jatkosuunnitteluun.
- Selostuksen liitekartalla tulisi esittää uhanalaisten lajien esiintymispaikat ja perinnebiotoopit.

Kaavakartalle lisätään viheryhteydet Tampereen ja Lempäälän rajalle sekä selostuksessa täydennetään yhdyskuntarakenteen kuvausta. Selostuksen liitekartalle täydennetään perinnebiotoopit ja uhanalaisten lajien esiintymät lausunnon mukaisesti.

6. Jatkotoimenpiteet ja kokouksen päättäminen

Todettiin, että muutoksista huolimatta ei ole tarvetta asettaa kaavaehdotusta uudelleen nähtäville. Huomiota tulee kuitenkin kiinnittää tiedottamiseen muutoksista. Korjattu kaavakartta ja täydennetty kaavaselostus lähetetään riittävässä ajoin kokouksessa läsnä olleille viranomaisille ennen kaavan hyväksymiskäsittelyä.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.55.